

Celky – jejich „původ“

Ladislav Hejdánek

jedná se o část původního dokumentu:

[2008](#)

- ♦ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 28. 2. 2008
- ♦ philosophical diary – record, Czech, origin: 28. 2. 2008

Celky – jejich „původ“

Slova „celek“ užíváme někdy i pro pouhé hromady resp. složeniny, usazeniny, krystaly apod., a to pak vede některé myslitele k takovým formulacím, jako že celek se „skládá“ z částí (což znamená totéž, jako že je z těch částí poskládán, že je jejich složeninou). Tuto úvahu dovedly ad absurdum starořeční atomisté, kteří uznávali za skutečné pouze atomy (vnitřně homogenní, nestrukturované, jen na povrchu různě ztvarované), dále prázdno mezi nimi a kolem nich, a posléze jejich lokální pohyb (padání shora dolů), při kterém se dočasně o sebe zachytávají a vytvářejí jakési „chumly“ a „chumlíčky“. Tyto vlastně nahodilé a dočasné útvary ovšem nemá smysl považovat za celky, eventuelně pak je možno údajné „celky“ považovat za pouhá „zdání“ (jak tomu ostatně v případě atomistů bylo). Slovo „zdání“ tu ovšem příliš nevyhovuje, protože hromada sama není zdáním, nýbrž jen to, že to je celek a nikoli pouhá hromada.

(Písek, 080228-2.)